

Beheerplan voorziening civiele kunstwerken

2023-2026

Sector Inrichting en Beheer Buitenruimte

Inleiding

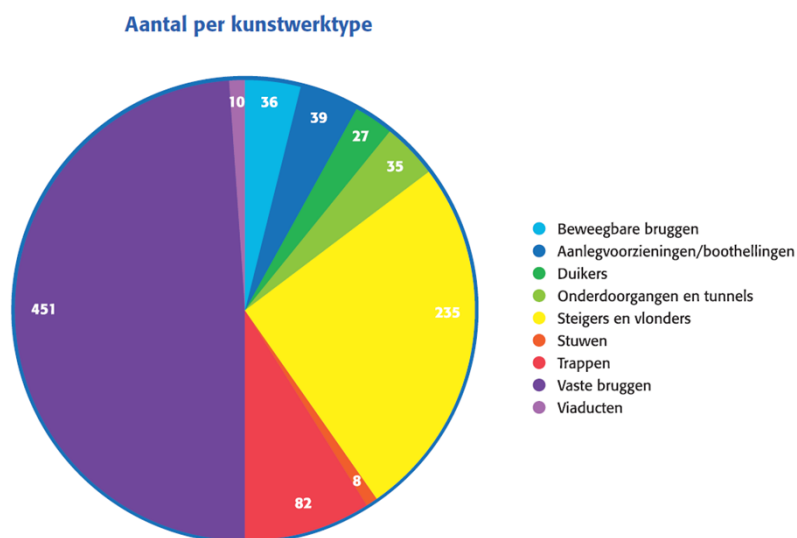
Voor het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen in de openbare ruimte heeft de gemeente voor een aantal kapitaalgoederen in het verleden voorzieningen ingesteld. Een van de voorzieningen betreft die van de civiele kunstwerken.

In 2017 heeft het BBV de notitie materiele vaste activa aangepast en aansluitend is begin 2018 door het BBV aangegeven dat voor de onderbouwing van de voorzieningen er beheerplannen door de gemeenteraad moeten worden vastgesteld. Jaarlijks beoordelen we of de omvang van de voorziening toereikend is om voor de komende jaren het onderhoud te kunnen uitvoeren, eenmaal per 4 jaar moet conform het BBV een beheerplan worden vastgesteld.

In dit beheerplan wordt een nadere toelichting gegeven op onderbouwing van de voorziening civiele kunstwerken (bruggen, tunnels, viaducten, steigers, e.d.). Hierbij wordt aangegeven welke kaders er gelden, hoe de gemeente Leeuwarden tot de meerjarenonderhoudsplanningen komt en wat dat financieel betekent.

Wat beheren we?

Het te beheren areaal aan kunstwerken betreft 36 beweegbare bruggen, 451 vaste bruggen, 45 tunnels, viaducten, onderdoorgangen en 391 overige kunstwerken zoals steigers en vlonders.

Wat zijn de kaders?

Het beheer en onderhoud binnen de gemeente Leeuwarden wordt op basis van de door de raad vastgestelde RAMS methodiek gedaan. Met de nota “beheer en onderhoud” kapitaalgoederen is dit in november 2022 herbevestigd door de gemeenteraad.

Met deze beheermethodiek zijn grenzen gesteld aan de toestand waarin een civiel kunstwerk zich mag bevinden. Het toetsingskader hiertoe is de afweging van betrouwbaarheid (**R**eliability), beschikbaarheid (**A**vailability), onderhoudbaarheid (**M**aintainability) en veiligheid (**S**afety). Indien de geconstateerde schade of gebrek deze grens overschrijdt/dreigt te overschrijden wordt onderhoud uitgevoerd.

Hoe komen we tot een meerjarenonderhoudsplanung?

Inspecties kunstwerken

Het proces om te komen tot een uitvoeringsplanung voor civieltechnische kunstwerken start met de uitvoering van inspecties. Dit zijn visuele inspecties waarbij het gehele areaal aan bruggen, viaducten, onderdoorgangen en steigers wordt beoordeeld en de kwaliteit van deze kunstwerken wordt gerapporteerd.

Voor elk object wordt de technische kwaliteit en de verzorging bepaald. De kwaliteit van de kunstwerken wordt conform de BOR methodiek vastgesteld op basis van een 5-schaal (zeer hoog-hoog-basis-laag-zeer laag). Daarnaast vindt een schaderegistratie plaats en wordt een beoordeling gedaan van de RAMS-aspecten op de diverse onderdelen.

Bij beweegbare bruggen worden er aanvullend nog mechanische en elektrotechnische inspecties gedaan en vindt er toetsing plaats op basis van veiligheidsaspecten ten aanzien van monteurs, weggebruikers en brugbedienaars.

De inspecties worden uitgevoerd door gespecialiseerde bureaus waarvan de inspecteurs zijn opgeleid om civieltechnische kunstwerken te inspecteren. De gemeente Leeuwarden hanteert voor de visuele inspecties een frequentie van 1 keer in de 5 jaar.

Kwalitatieve planning

Na oplevering van de visuele inspecties worden de resultaten geïmporteerd in het beheersysteem van de gemeente. De maatregelen worden gebundeld in een overzicht waarbij de benodigde informatie voor afwegingen, zoals prioriteit en RAMS-scores, wordt aangegeven. Deze totaalijst vormt de kwalitatieve basisplanung. Dit is een planning waarbij planjaar 1 t/m 5 actueel is weergegeven op basis van geconstateerde schade(herstel)maatregelen, waarbij voor de middellange termijn (10 jaar) de planning op hoofdlijnen wordt aangegeven op basis van geconstateerde gebreken en waarbij – naarmate de tijd vordert – deze meer een cyclisch karakter krijgt.

Analyse maatregelen / RAMS

De volgende stap betreft het analyseren van de maatregelen; de zogenaamde “maatregeltoets”. De maatregelen bij kunstwerken die al onderdeel uitmaken van een ander project - waar separaat budget voor is geregeld - worden hierop afgestemd. Vervolgens worden de maatregelen die een grootschalige vervanging betreffen en/ of die conform de definitie van het BBV “een significante kwaliteitsverbetering” omvatten separaat (financieel) onderbouwd. Hiervoor worden investeringskredieten aangewend; deze vervanging maak geen onderdeel uit van de (onderbouwing) van de voorziening. De daarmee bijgestelde “meerjaren onderhoudsplanning” vormt de basis voor de onderbouwing van de voorziening.

Om te komen tot de vertaling van het MJOP naar concrete uitwerking is er nader onderzoek nodig. Dit nader onderzoek kent twee niveaus:

1) Bepalen maatregel op hoofdlijnen.

Hierbij staat de afweging “onderhoud” of “vervanging” centraal. Bovendien vindt de integrale afstemming met andere assets en opgaven plaats. Vervolgens worden de concrete maatregelen en het planjaar bij gecombineerde wegvakken/ wegvakonderdelen bepaald.

2) Nader onderzoek in relatie tot engineering en (besteks-)voorbereiding.

Hierbij worden de daadwerkelijke voorbereidingen gedaan voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Uitvoerings-categorieën

De uitwerking van de herstel- c.q. onderhoudsmaatregelen kent in hoofdlijnen 3 werkstromen; de kleine herstelmaatregelen en het dagelijks onderhoud (smeren en reinigen) wordt door onze Buitendienst uitgevoerd. Omvangrijke(re) meldingen en zgn. midschalig onderhoud wordt middels raamovereenkomsten op de markt gezet. Tot slot worden de grote onderhouds- en vervangingsopgaven (zoals conserveren, groot onderhoud of gehele/ gedeelte vervanging) middels programmaopdrachten binnen projectteams voorbereid en aanbesteed. Het klein- en midschalig onderhoud zijn doorlopende processen binnen de jaarcyclus, de programmaopdrachten worden - zoals aangegeven op het onderstaande schema – jaarlijks in Q4 verstrekt.

Wat betekent dit financieel?

Binnen de meerjarenbegroting voor het onderdeel “civiele kunstwerken” is een voorziening ingesteld. Deze voorziening “civiele kunstwerken” (VRZ 573) voorziet erin om langjarig middelen te reserveren en te bestemmen voor (grootschalig) onderhoud aan kunstwerken gebaseerd op de RAMS methodiek. Daarnaast wordt er zoals hiervoor aangegeven op basis van de BBV geactiveerd ten behoeve van vervanging.

Totale onderhoudsbehoefte kunstwerken

De onderhoudsbehoefte zoals onderbouwd ten behoeve van de voorziening kent naast de puur technisch inhoudelijke (schade)herstelmaatregelen ook nog andere kosten. Dit betreft bijvoorbeeld onderzoeken, tijdelijke maatregelen en voorbereiding, aanbesteding en toezicht (VAT). Het totaal hiervan vormt de onderhoudsbehoefte civiele kunstwerken en is uitgedrukt in een (gemiddeld) bedrag per jaar, wat is opgenomen in de voorziening.

Met de recent aangepaste verhoging van de jaarlijkse storting in de voorziening is het kapitaalgoed civiele kunstwerken voor de onderhoudsopgave voldoende beheerst en in control en de voorziening toereikend tot en met 2026.

In onderstaande tabel is het verloop van de voorziening aangegeven. In verband met de lopende onttrekkingen in het huidige jaar is 2022 toegevoegd:

Voorziening civiele kunstwerken	2022	2023	2024	2025	2026
Beginsaldo 1-1	€ 6.143.691	€ 1.217.264	€ 1.293.274	€ 1.369.283	€ 1.445.293
Storting	€ 3.170.518	€ 3.216.113	€ 3.216.113	€ 3.216.113	€ 3.216.113
Beschikbaar	€ 9.314.209	€ 4.433.377	€ 4.509.387	€ 4.585.396	€ 4.661.406
Onttrekkingen lopend jaar	€ -3.140.104	€ -3.140.104	€ -3.140.104	€ -3.140.104	€ -3.140.104
Onttrekkingen bestaande werkvoorraad	€ -4.956.841				
Totaal dotaties	€ 1.217.264	€ 1.293.274	€ 1.369.283	€ 1.445.293	€ 1.521.302